

Erikshjälpens effektrapport

2023

En resultatrapport i enlighet med
Giva Sverige's kvalitetskod

ERIKSHJÄLPEN

För barnen. Och världen de drömmer om.

Vår vision

Erikshjälpen är en barnrättsorganisation med en ideell second hand-verksamhet. Tillsammans har vi en gemensam vision, en förändrad värld där barns drömmar får liv. Lokalt och globalt arbetar vi för att stärka och hjälpa barn. Överskottet från second hand-verksamheten bidrar, tillsammans med gåvor från generösa givare, till att möjliggöra våra insatser för att barn ska få gå i skolan, må bra och vara trygga. Möjligheten till arbetsträning i våra second hand-butiker föder också framtidsstro för barn med föräldrar som står utanför arbetsmarknaden. Och den cirkulära försäljningen ger klimathopp för kommande generationer. Vi finns för barnen. Och världen de drömmer om.

Vårt uppdrag

Erikshjälpen arbetar för att bekämpa fattigdom och utsatthet genom att förverkliga barns rättigheter. Alla insatser utgår ifrån ett holistiskt perspektiv men med särskilt fokus på barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd. Vi tror på barns delaktighet och barns egen förmåga att själva vara med och förändra sin situation.

Vår värdegrund

Erikshjälpens värdegrund vilar på tre ben.

1. Eriks anda

Vi värnar Erik Nilssons arv som formades av hans personliga engagemang och kristna tro. Att verka i Eriks anda innebär för oss att vara empatiska och kreativa, med fokus på möjligheter. Precis som Erik är vi måna om en ansvarsfull förvaltning av givarnas gåvor och kundernas medel.

2. Kristen människosyn

Erikshjälpens värderingar utgår från en kristen människosyn, med särskild betoning på att:

- Alla människor är älskade av Gud och har samma värde.
- Alla människor har rätt till ett värdigt och utvecklande liv.
- Alla människor har ansvar för jorden, att bruka och inte missbruka den.

3. Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter definierar de universella villkor som barn i vår värld har rätt att leva under och som Erikshjälpen vill verka för. Det gäller bland annat alla individers lika och unika värde, oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, livsåskådning och religion.

Vi arbetar med hållbar utveckling – hela tiden

Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina. För att bidra till vår vision är arbetet med hållbarhet grundläggande eftersom det påverkar barns och familjers möjligheter till en långsiktig framtid. Med barns och familjers möjligheter i fokus arbetar Erikshjälpen aktivt med hållbarhetens tre perspektiv; miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

De globala målen

Det finns inget specifikt mål som behandlar barns rättigheter men barnperspektivet finns med under alla områden och är relevant både för vår verksamhet i Sverige och det arbete vi stödjer internationellt. Som barnrättsorganisation med en ideell second hand-verksamhet har vi påverkan på i stort sett alla utvecklingsmålen.

Erikshjälpens fokusområde Utbildning och fritid bidrar naturligt till mål 4 God utbildning men också till mål 5 Jämställdhet, eftersom mycket av den verksamhet som vi stödjer fokuserar på flickor som i många samhällen inte får eller kan gå i skolan. Fokusområdet Hälsa bidrar till mål 3 God hälsa och välbefinnande, men också till mål 2 Ingen hunger eftersom många insatser riktar sig till barn som riskerar undernäring. Fokusområdet Trygghet och skydd omfattar många mål, till exempel mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen.

Erikshjälpens humanitära insatser bidrar till mål 1 Ingen fattigdom men också målen som handlar om till exempel hälsa och utbildning.

Genom att tillgängliggöra hållbar konsumtion och främja den cirkulära omställningen bidrar Erikshjälpen Second Hand till bland annat mål 12 Hållbar konsumtion och produktion. Genom att erbjuda praktik och arbetsträning bidrar verksamheten till mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Genom samverkan med organisationer i Sverige och internationellt stärker vi det globala partnerskapet för hållbar utveckling i enlighet med mål 17. Den Hållbarhetspolicy som antogs under 2021 är en grund för ett än mer utvecklat hållbarhetsarbete där Erikshjälpen är ett gott föredöme och säkerställer positiva bidrag för en hållbar utveckling.

Vårt sammanhang

Erikshjälpens internationella programavdelning genomför sina insatser tillsammans med lokala partnerorganisationer. Det är i det lokala sammanhanget som man bäst vet hur situationen ser ut, vilka problem som finns och hur de långsiktigt kan lösas. Erikshjälpen fungerar som partner, rådgivare och finansör medan insatsens praktiska genomförande vilar på den nationella lokala organisationen.

Genom att samarbeta med lokala organisationer stärks det civila samhället, vilket är av avgörande betydelse för utveckling och fattigdomsbekämpning. Att projekten implementeras av lokala organisationer är dessutom en förutsättning för att skapa hållbara lösningar och resultat. Målsättningen är att de lokala partnerorganisationerna ska växa sig starka och fortsätta vara en aktiv röst i det civila samhället, liksom att projekten ska ha långsiktig effekt, även efter att Erikshjälpens stöd till en insats har avslutats.

För att ytterligare förstärka det lokala perspektivet har Erikshjälpen fyra regionkontor; i Västafrika (Mali/Burkina Faso), Östafrika (Uganda/Kenya), Asien (Kambodja) och Östra Europa (Rumänien). Här arbetar lokalt anställd personal med partnersamarbeten, uppföljning och utvärdering av projekten.

I Sverige arbetar Erikshjälpen med fokus på områdesutveckling. Vår Framtidsverkstad finns på 5 orter och driver där tillsammans med lokala aktörer insatser för att stärka barns rättigheter och öka deras delaktighet i samhället. I samarbete med Erikshjälpens lokala second hand-butik kan både unga och deras föräldrar skapa sociala nätverk och träna förmågor som är viktiga för att möta arbetslivets krav.

Att samarbeta med andra organisationer är viktigt för Erikshjälpen. Utöver de organisationer som genomför insatser i programländerna samarbetar Erikshjälpen också bland andra med Human Bridge, Skandinaviska Läkarbanken, Räddningsmissionen, Frälsningsarmén och Childhood Foundation. På Europainivå har samarbete bedrivits med bland andra Medair, Strömmestiftelsen och Fida. Viktiga nätverk inkluderar EU-Cord på EU-nivå och Concord i Sverige.

Erikshjälpen stödjer, genom stiftelsen **Human Bridge**, materialbistånd till länder i Afrika, Östra Europa och Mellanöstern. Sjukhus och organisationer får del av uttrangerad och rekonditionerad sjukvårdsutrustning och material från Sverige. Även kläder, skor och förnödenheter förmedlas till människor som lever i utsatta situationer.

Human Bridge har ett långsiktigt engagemang i ovan nämnda regioner. Det handlar om att bidra till att bygga upp säker och tillgänglig sjukvård i några av världens mest utsatta länder. Human Bridge samarbetar med hälso-ministerier samt lokala organisationer för att på bästa sätt planera och genomföra biståndsverksamheten efter mottagarnas specifika behov.

Skandinaviska Läkarbanken skickar ut ca 50 läkare per år till sjukhus och hälsoprojekt runt om i världen. Skandinaviska Läkarbanken är en fristående ideell organisation vars målsättning är att utifrån en kristen värdegrund arbeta för att människor i låginkomstländer ska ha tillgång till hälso- och sjukvård. Verksamheten finansieras av Erikshjälpen och den personella kompetensen inom Läkarbanken nyttjas inom ett flertal av Erikshjälpens utvecklingsinsatser.

Human Bridge och Skandinaviska Läkarbanken utgör viktiga komplement till Erikshjälpens egna resurser och insatser.

Under 2022 har Erikshjälpen varit aktiv partner i flera nätverk där vi kan påverka och belysa barns rättigheter. Bland andra Svenska Missionsrådet, Concord, EU-Cord och Nätverket för Barnkonventionen.

Erikshjälpen har, sedan organisationen grundades, byggt på enskilda människors engagemang och givande. Så är fallet än idag. Månadsgivare, faddrar och andra givare bidrar tillsammans med tusentals volontärer i våra drygt 60 Second Hand-butiker till att ge Erikshjälpen en trygg ekonomisk grund. Under senare år har Erikshjälpen vuxit kraftigt och fått förutsättningar att utveckla sin verksamhet.

En lång rad privata gåvogivare lägger den ekonomiska grunden för Erikshjälpens arbete. Andra viktiga finansörer är Erikshjälpen Second Hand, Sida (via SMR), Postkodlotteriet, Kavlifonden och ett flertal kommuner samt Radiohjälpens bland annat genom Världens Barn och Musikhjälpen. En lång rad företag väljer också att stödja Erikshjälpens arbete för barns rättigheter genom att bli Erikshjälpens Företagspartner.

Strategier för att uppnå våra mål

Erikshjälpens övergripande strategi för målet att **minska fattigdom och förverkliga barns drömmar** är att arbeta för och genom det civila samhället.

Erikshjälpens strategi är att stärka det civila samhället i förverkligandet av barns rättigheter. Utifrån målgruppens egen problemanalys, bidrar Erikshjälpens partnerorganisationer till att flickor och pojkar, män och kvinnor kan få sina rättigheter tillgodosedda.

Lokala samarbetspartners har den stora fördelen att de kan sin kultur och kontext i de områden de verkar. De finns kvar på lång sikt och bygger lokal kompetens. Detta stärker trovärdigheten för och effekten av de insatser som utförs.

Med denna utgångspunkt har Erikshjälpen identifierat följande strategiska förhållningssätt (strategic approaches):

- att arbeta rättighetsbaserat
- att främja barns delaktighet
- att arbeta för ökad resiliens och motståndskraft
- att arbeta för och med det lokala civilsamhället

Räddad från ett liv på gatan

Trygghet är inte bara en känsla – det är en rättighet. Erikshjälpen står på barnen sida, skyddar och markerar deras rättigheter. Att få växa upp i trygghet är en sådan rättighet. Men för alla barn och ungdomar är det långt i från självklart.

Det finns många miljoner av dem i världen – gatubarnen som kämpar för sin överlevnad dygnet runt. Ofta är det svåra hemförhållande eller föräldrar som inte kan ta hand om dem som är orsak till att barnen tar sin tillflykt till gatan.

Ett av alla dessa barn är Nagasha i Uganda. Hon var bara åtta år när hon rymde hemifrån. Hennes pappa hade lämnat familjen när hon var liten och hennes mamma var alkoholiserad och satt mest i baren och drack hela dagarna. Missbruket ledde så småningom till hennes död. Men redan innan Nagasha förlorade sin mamma började hon leva sitt liv på gatan. Hon letade efter mat på dagarna och sov i avloppsrör på nätterna.

Livet på gatan är både hårt och farligt. I Uganda är många av gatubarnen beroende av droger. De är vana vid att sniffa lim och bensin eller att ta marijuana. För att överleva måste de ofta tigga, stjäla eller erbjuda andra tjänster. Det är inte ovanligt att de begår brott och de lever ständigt med risken att själva bli utsatta på olika sätt.

En dag mötte Nagasha socialarbetare från Amagara Masya, ett rehabiliteringscenter för gatubarn i Uganda, som drivs av Erikshjälpens samarbetsorganisation RODA, Redeemed Development Agency. Tack vare detta fick hon chansen till ett helt nytt liv. Hon fick möjlighet att flytta till centret och få hjälp.

– Det förändrade mitt liv, jag fick lära mig att ta hand om mig själv, berättar hon.

På Amagara Masya får barn som tidigare levt på gatan trygghet och en fast punkt i tillvaron. De får hjälp att återanpassa sig och får gå i den närliggande grundskolan.

Jag fick lära mig att ta hand om mig själv.

På centret får de också möjlighet att vara just barn igen, att drömma och leka och lära sig nya saker.

Tanken är att barnen ska bo på centret under några år för att efter avslutad rehabilitering kunna återvända hem till sina familjer igen. Eftersom Nagasha inte har något hem eller några föräldrar att återvända till har hon bott på centret i tio år. Nu har hon hunnit fylla 18 och drömmer om att en dag bli advokat så att hon kan hjälpa andra. Hon har insett att det finns många som lever i utsatthet och behöver stöd, precis som hon och hennes syskon gjorde tidigare.

– Människor i mitt samhälle vet inte vilka rättigheter de har. Jag vill kämpa för dem.

Rätt till trygg uppväxt

Alla barn har rätt att växa upp under trygga omständigheter. För att stärka barns rätt till trygghet och skydd arbetar Erikshjälpen, tillsammans med lokala partnerorganisationer, bland annat för att hjälpa barn och ungdomar som lever i utsatthet. Detta sker genom att stärka de ungas möjlighet att delta och influera beslut som påverkar deras vardag och genom att ge stöd och rehabilitering.

Erikshjälpen arbetar också med att stärka familjer och samhällen så att de bättre kan skydda barn från olika typer av övergrepp.

Alla barn ska få gå i skolan

Var tionde barn i världen arbetar i stället för att gå i skolan. Hälften av dem är mellan fem och elva år. De förlorar delar av sin barndom – och sina framtidsdrömmar. Erikshjälpen arbetar för att ändra på det.

Ett av barnen som fått möjlighet att börja skolan tack vare Erikshjälpen är tolvårige Issiaka Doumbia i Mali. Han hoppas och tror att skolan ska göra det möjligt för honom att en dag förverkliga sin dröm – att få jobba i stadshuset. Utbildning ger barn möjlighet att själva kunna påverka sina liv och sin framtid. Att gå i skolan bygger självkänsla och ger framtidstro och kunskap. Det är avgörande i kampen mot fattigdom.

För i verkligheten är det så att just fattigdom tvingar föräldrar till vart tionde barn i världen att sätta dem i arbete i stället för att låta dem gå i skolan. Barnen fräntas därmed inte bara sin rätt till utbildning, de berövas också sin trygghet och utsätts många gånger för stora hälsofaror. De förlorar sin barndom – och sitt framtidsjobb.

Erikshjälpen arbetar både för att bekämpa barnarbete och för att alla barn i världen ska ha rätt att gå i skolan. I till exempel Mali är det många barn som missar sin skolgång på grund av arbete, flykt eller för att skolor stänger ner. Där är Erikshjälpen med och ger barn möjlighet att läsa i kapp sin skolgång i intensivskolor. Efter nio månader i en intensivklass kan barnen övergå till en vanlig grundskola. Ett av barnen som fått möjlighet att gå i intensivskola är tolvårige Issaiaka i Tialadougou i Mali. Året innan han fyllde tolv hade han aldrig gått i skolan överhuvudtaget. I stället arbetade han med att förflytta boskap tillsammans med sin pappa. Men så fick Issiakas pappa kontakt med Erikshjälpens lokala partnerorganisation, AMPDR, som driver intensivskolorna i Mali. Tack vare dem fick fadern lära sig hur viktigt det är för barn att få en utbildning. Det ledde till att Issiaka fick en plats i intensivskolan. Där kunde han läsa i kapp en del av den skolgång han missat.

Jag är fast besluten om att fortsätta gå i skolan tills jag når min dröm.

Nu går Issiaka i fjärde klass i den ordinarie grundskolan. – Jag är väldigt glad över att få gå i skolan, berättar han, som utöver att studera gärna ägnar sig åt att spela fotboll med sina vänner. Han jobbar hårt i skolan och tycker det är kul att lära sig saker. Drömmen för honom är att en dag arbeta i stadshuset, så att han kan hjälpa andra i sin by. – Jag är fast besluten om att fortsätta gå i skolan tills jag når min dröm, säger Issiaka.

Rätt till utbildning

Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet och en av de viktigaste nycklarna i kampen mot fattigdom. Ändå är det 260 miljoner barn i världen som inte går i skolan. Många av dem måste i stället arbeta för att bidra till familjens försörjning.

Erikshjälpen arbetar långsiktigt för att främja barns rätt till utbildning, bland annat genom påverkansarbete, att stärka familjers möjlighet till försörjning så att de har råd att skicka sina barn till skolan och att ge stöd till barn med särskilda behov av till exempel läxhjälp.

”
Här är det
skamligt
att prata
om mens...”

Mens är inte skamligt

Varje månad får flera miljoner flickor världen över sin mens för allra första gången. För många av dem blir detta inledningen till år av skam, utanförskap och utsatthet, eftersom kvinnor som menstruerar ses som orena i deras länder. Frågor kring menshälsa är en viktig nyckel i Erikshjälpens rättighetsarbete.

I den lilla byn Chrey Tom i Kambodja, nära den thailändska gränsen, bor 15-åriga Soeum Sreynoch tillsammans med

sin familj. De bor i ett av de små trähusen som kantar vägarna i samhället. Soeum tycker om att gå i skolan och drömmer om att själv bli lärare när hon blir vuxen. Tack vare Erikshjälpens samarbetspartner i Kambodja, Hagar, har Soeum och hennes skolkamrater fått undervisning om hur de ska sköta sin personliga hygien när de har mens.

– Här är det skamligt att prata om mens och den information jag har fått tidigare har varit felaktig. Efter utbildningen har mina vänner och jag börjat prata med varandra om saker som rör vår mens. Det har vi aldrig vågat innan, berättar Soeum.

Det är långt ifrån alla flickor i Kambodja som har fått samma information som Soeum och hennes skolkamrater. I de avlägsna små byarna på landsbygden är det ofta döttrarna som ansvarar för hushållsarbetet. Därför får inte alla flickor ens chans att gå i skolan. I den kontext de lever i pratar ingen vare sig om menstruation eller sexuell reproduktion. Det finns flickor som inte förstår vad som händer när de en dag börjar blöda. Ingen har berättat för dem hur kvinnokroppen fungerar.

– Vissa tjejer i min by har gift sig när de är 14-17 år. Sen har många av dem blivit gravida, berättar Soeum.

Barnäktenskap och tonårsgraviditeter är inte ovanligt. Likaså obefintlig eller felaktig information om mens. Så är det i fler länder än Kambodja. Det finns även många tabun, okunskap och traditionella seder och bruk som påverkar menstruerande flickor väldigt negativt. Det leder till skam och utsatthet.

Under 2022 har Erikshjälpens genomfört en stor kampanj om menshälsa. Anna Eliasson, programkoordinator hos Erikshjälpens, poängterar att arbetet med frågorna kring menshälsa kräver insatser på både individ- och samhällsnivå. Tillgång till rent vatten, funktionella toaletter och bra hygienprodukter är några faktorer. Utbildning och kunskap är andra.

– Vi ser en tydlig koppling mellan menshälsa och tillgången till andra rättigheter, inte minst knutet till utbildning, hälsa och skydd, samt i humanitära kontexter och kris-situationer, säger hon.

Därför är frågor kring menshälsa en viktig nyckel för många delar i Erikshjälpens rättighetsarbete.

Rätt till hälsa

God hälsa är en grundläggande förutsättning för att en individ ska kunna nå sin fulla potential och att samhället ska utvecklas. Flickors rättigheter och hälsa ligger nära Erikshjälpens hjärta. Därför vill vi vara med och skapa ett mer öppet samtal om mens i de sammanhang vi verkar.

Vi vill ersätta skrönor med fakta, bryta diskriminering, skapa tillgång till säkra och hållbara mensskydd och hjälpa flickor att förstå sina kroppar – och vara stolta över dem.

Människor på flykt har ett stort behov av socialt stöd.

På flykt från kriget i Ukraina

Kriget i Ukraina har utlöst den största flyktingkrisen i Europa sedan andra världskrigets dagar. Miljontals människor har tvingats fly. Erikshjälpen har mobiliserat för att hjälpa mammor och barn som flyr för sina liv, medan männen är kvar vid fronten och strider för sitt land.

Varje flykting bär på sin alldeles egna historia. Det är berättelser om splittrade familjer, bomber som faller, hem som förstörs och vardagsliv som slås i spillror. Sjuåriga Anastasia Bogdanova, hennes lillasyster Varvara och deras mamma Anna hör till de ukrainare som flydde från sitt land efter den ryska invasionen i februari, då kriget var

HUMANITÄRA INSATSER

ett faktum. Som så många andra flyktingar tog de sin tillflykt till grannlandet Moldavien, ett land som ses som ett av Europas fattigaste länder. Familjen Bogdanova bor nu på ett av de flyktingcenter Erikshjälpen stöttar i huvudstaden Chisinau.

På centret får människorna på flykt inte bara en fristad, utan också hjälp att försöka skapa en vardag mitt i kaoset. Där finns bland annat ett rum där barnen kan hålla till, leka, rita och pyssla. Men också möta en lärare och få samtal med en psykolog.

– Jag är så tacksam att det här rummet för barnen finns, säger mamma Anna. Hon försöker jobba på distans några timmar om dagen, medan döttrarna har sina aktiviteter. Anastasia känner sig trygg på centret och gillar att leka, måla och spela badminton.

– Mamma har förberett dokument så att jag ska kunna bli inskriven i skolan här, berättar hon. Ingen vet om hon kommer att få gå i skolan i Moldavien eller i Ukraina. Allt familjen hoppas är att kriget ska ta slut så de kan återvända hem igen.

Kriget i Ukraina är ett exempel på hur Erikshjälpen tillsammans med sina samarbetspartners stöttar drabbade mammor och barn som tvingats fly undan striderna. Hjälpen handlar inte bara om att ge dem tak över huvudet, mat för dagen och hjälp att bearbeta trauman.

– Människor på flykt har också ett stort behov av socialt stöd. De brottas med frågor om vilka rättigheter de har, vart de ska vända sig med olika frågor och var de ska bo, gå i skolan eller arbeta, säger Sara Andersson, humanitär koordinator på Erikshjälpens internationella avdelning.

Hon poängterar att socialhjälp alltid är en viktig del i flyktingmottagande. Det är mycket praktiskt som måste lösas för de människor som är på flykt.

Ingen vet hur länge kriget kommer att pågå, men behovet av stöd till ukrainska familjer kommer att finnas under lång tid framöver.

Fler exempel på humanitära insatser under 2022:

Översvämning, svältkatastrof och krig. Det är bara några exempel på de humanitära behov i världen under året som gått. Här är några exempel på insatser Erikshjälpen har gjort:

- Efter två månader av kraftig nederbörd har delstaten Assam i Indien drabbats av en översvänningskatastrof. Totalt berörs 2,2 miljoner människor, däribland 530 000 barn, som tvingas fly sina hem och står inför akut matbrist och medicinsk nöd.

Erikshjälpen går in med en miljon kronor för att stödja vår lokala partnerorganisation EFICOR som arbetar lokalt i regionen. Insatsen ger akut stöd med mat och annan nödhjälp till 5000 familjer som drabbats allvarligt av översvämningar.

- Östafrika är drabbat av den värsta torkan på 40 år. Matbristen är akut och situationen förvärras av kriget i Ukraina, då Ukraina och Ryssland är ett par av de största spannmålsproducenterna som exporterar till Afrika.

Tillsammans med sina partnerorganisationer arbetar Erikshjälpen med distribution av matpaket och annan nödhjälp direkt till de drabbade. Men också med ekonomiskt stöd och hjälp till familjer och barn på flykt. Dessutom genomförs insatser för att förstärka vattenförsörjningen i regionen.

- I Pirita i norra Rumänien lever ett sjuttital romska familjer i fattigdom och utanförskap. När vintern kommer blir misären ännu större. Under hösten inledde Erikshjälpen en humanitär insats i byn. Sovsäcker till barn så de kan hålla värmen under kalla vinternätter. Tillfälliga sovplatser för de mest utsatta och tillgång till vatten och ekotoaletter. Det är några av de insatser Erikshjälpen har bidragit med för att stötta befolkningen i Pirita under vintern.

- Afghanistan är ett av de länder där flest barn drabbas av undernäring. Det råder en stor livsmedelskris i landet och miljontals människor svälter. I denna pågående nödsituation går Erikshjälpen in med en humanitär insats. Tillsammans med lokala partners stöttas stationära hälsokliniker som gör att många människor får tillgång till sjukvård för första gången och att undernärda barn får näringstillskott.

Jag hade önskat att Erikshjälpen Framtidsverkstad funnits när jag var yngre.

Framtidsverkstad jämnar ut uppväxtvillkoren

I bostadsområden där Erikshjälpen Framtidsverkstad finns upplever många barn och unga att det finns en negativ bild av deras område och de som bor där. Det vill de ändra på. Framtidsverkstäderna har blivit en plattform där unga kan göra sina röster hörda. Men också en plats för deras egna intressen och drömmar.

Läxhjälp är en populär aktivitet som Erikshjälpen Framtidsverkstad i bostadsområdet Ekön i Motala anordnar tillsammans med fotbollsklubben Dribbla United. En av dem som hjälper barnen med läxorna är sextonåriga Nassir Ali. Även om Nassir aldrig själv fått hjälp med sina läxor vill han gärna ge den möjligheten till de yngre barnen i området.

– Jag ser mig själv i barnen, säger han. När läxläsningen är avklarad får barnen fika för att fylla på med energi innan fotbollsträningen börjar. För den som inte vill spela fotboll ordnas andra aktiviteter.

Ekön är ett mångkulturellt område där det bor många barn. Det är också det enda området i Motala där det inte finns någon fritidsgård. Genom att erbjuda barn och ungdomar gratis aktiviteter, läxhjälp och samtalsgrupper är Framtidsverkstaden med och jämnar ut uppväxtvillkoren i Motala, samtidigt som de ger fler unga en meningsfull fritid. – Jag hade önskat att Erikshjälpen Framtidsverkstad

funnits när jag var yngre. Då skulle jag haft något att göra och det hade varit enklare för min mamma, säger Nassir.

Under året har Erikshjälpen startat ytterligare två Framtidsverkstäder, en i Linköping och en i Borlänge. Precis som Framtidsverkstäderna i Motala, Helsingborg och Uppsala ligger de i underprivilegierade stadsdelar och har som syfte att öka delaktigheten hos barn, ungdomar och föräldrar i att utveckla sina bostadsområden och göra dem mer inkluderande, trygga och levande. Genom att stärka barn och ungas egna drömmar, drivkrafter och förmågor skapas långsiktig positiv förändring.

– Ett framgångsrikt arbete för jämnare uppväxtvillkor kräver samverkan och långsiktighet, säger Hanna Löfstrand som är enhetschef för Erikshjälpen Framtidsverkstad.

Varje Framtidsverkstad startas och drivs därför i nära samverkan med Erikshjälpens lokala second hand-butiker. I butikerna får arbetslösa föräldrar möjlighet att arbeta, träna eller gå kurser som leder dem närmare arbetsmarknaden. Arbetet för såväl barnen som deras föräldrar sker i nära samarbete med kommuner, myndigheter, näringsliv, föreningsliv och övriga civilsamhället. Planen för Erikshjälpen är att starta två nya Framtidsverkstäder om året, fram till och med 2024.

Fler exempel på arbete med ungas delaktighet:

Fotboll för alla

Football for all global ger unga som riskerar att hamna i utanförskap eller destruktiva miljöer verktyg för att förverkliga sina drömmar och nå sin fulla potential; sportsligt, akademiskt, socialt och existentiellt. Erikshjälpen driver konceptet i Sverige, men lokalt bedrivs verksamheten i samverkan med lokala föreningar och eldsjälar.

Rafiki

Genom lektionsmaterial, digital tidning och e-lektioner bjuds världen in i de svenska klassrummen. Rafiki lyfter in värdegrundsfrågor, barnkonventionen och de globala målen i undervisningen genom bilder, filmer och barns egna berättelser.

Barnrättsklubbar / Barnparlament

Namnen varierar men syftet är detsamma: att öka barnens delaktighet. Grupperna är en viktig del i många av Erikshjälpens olika projekt i världen. Där skapas plattformar där barn stärks, får kunskap om sina rättigheter och redskap för att själva förändra sin situation och kunna vara med och påverka i beslut som rör dem och samhället runtomkring dem.

Ungrådet

Syftet med Erikshjälpens nya ungråd, som startats under året, är att lyfta fler unga perspektiv i vår verksamhet, i högre grad möjliggöra för ungas delaktighet i allt Erikshjälpen gör och säkerställa ungas inflytande.

Upplysning och påverkan

Erikshjälpen är även med och sprider kunskap om barns rättigheter. Vi vill att barn själva ska blir bärare och ambassadörer av sina rättigheter. Därför måste barn få kännedom om vilka rättigheter de har. I Sverige arbetar Erikshjälpen med "Verktyg för barns rättigheter" som specifikt handlar om utbildning och kunskapsspridning om barnkonventionen och de globala hållbarhetsmålen bland såväl barn som vuxna.

Inom samtliga områden arbetar Erikshjälpen både med praktiska insatser och påverkansarbete riktat till myndigheter och beslutsfattare.

Erikshjälpen arbetar långsiktigt med insatser och landstrategier för prioriterade programländer. Vilka partnerorganisationer och insatser som Erikshjälpen väljer att arbeta med är beroende av vilka förändringsmål organisationen vill bidra till i ett visst land eller ett visst område. Vissa insatser är begränsade till specifika lokala förändringsmål medan andra insatser handlar om att åstadkomma förändringar på nationell nivå. Det senare kräver samverkan och nätverksarbete med bred uppslutning.

Kapacitet och kunnande för att uppnå våra mål

Som nämnts ovan samarbetar Erikshjälpen med lokala partnerorganisationer. Dessa väljs ut baserat på deras kapacitet att genomföra relevanta insatser.

På Erikshjälpens kontor i Sverige och på organisationens fyra regionkontor finns personal som arbetar med att planera och följa upp projekten både i Sverige och internationellt. Erikshjälpen och organisationens medarbetare har god kännedom och egen erfarenhet av det civila samhällets funktion. Medarbetarna inom Erikshjälpens programavdelning representerar en bredd av kompetenser med yrkesbakgrund inom t.ex. pedagogik, sociologi, statsvetenskap, utvecklingsstudier och barns rättigheter m m.

Utöver programavdelningen är kommunikation- och insamlingsavdelningen och den administrativa avdelningen viktiga resurser för att kvalitetssäkra och utveckla Erikshjälpens verksamhet.

Våra framsteg

Erikshjälpen arbetar med målstyrning på flera olika nivåer. Styrelsen fastställer en övergripande "målbild" som beskriver hur organisationen och verksamheten ska utvecklas under de kommande åren. Med utgångspunkt i denna målskrivning formuleras sedan måldokument för varje verksamhetsår, som innehåller mätbara mål för organisationens övergripande utveckling, men också konkreta mål för varje avdelning: program, kommunikation, insamling och administration. Dessa mål bryts sedan ner till aktivi-

tetsmål där varje avdelning klargör hur de ska arbeta för att nå sina mål. En rapport om resultaten jämfört med måldokumentet lämnas regelbundet till styrelsen i samband med dess sammanträden.

Programmålen för Erikshjälpens utvecklings- och humanitära arbete beskrivs i organisationens utvecklingspolicy, förändringsteori och målramverk. För varje programland tas fleråriga landstrategier med kontextanpassade resultatramverk fram. Som komplement till detta har under 2022 en övergripande internationell strategi tagits fram som gäller för perioden 2022-2026. Strategin ska ge ytterligare strategisk vägledning i utformande av landstrategier bl.a. inom tematiska områden, partner organisationer, nätverkande och påverkansarbete både inom långsiktigt utvecklingsarbete samt humanitära insatser.

Erikshjälpens förändringsteori bygger på ett rättighetsperspektiv. Organisationens uppdrag är att bidra till att alla barn får alla sina rättigheter tillgodosedda enligt FN:s konvention om barnets rättigheter. Om barnet har rättigheter så förutsätter det att andra har skyldigheter gentemot barnen. Det handlar i första hand om stater, myndigheter och offentliga institutioner. Men även familjer, lokalsamhällen, föreningar, kyrkor med flera har moraliska skyldigheter att se till barnets bästa. Den mest hållbara strategin blir därför att verka för att dessa olika skyldighetsbärare lever upp till sina åtaganden gentemot barnet. Det handlar både om att ge kunskap om barns rättigheter, stärka system och skyddsnät runt barnen och att utmana skyldighetsbärare som inte uppfyller sina skyldigheter.

Erikshjälpens mål- och resultatramverk bygger på förändringsteorin som beskrivits ovan. För varje temaområde har Erikshjälpen definierat önskvärda resultat utifrån olika aktörers roll i arbetet för barns rättigheter:

- Barnen själva som rättighetsbärare och deras egna möjligheter att ha inflytande över sina rättigheter.
- Vidare följer Erikshjälpen upp hur väl legala skyldighetsbärare lever upp till sitt ansvar att tillgodose barnets rättigheter.
- Den tredje gruppen aktörer är familjer, civilsamhällesorganisationer och andra moraliska skyldighetsbärare. Sammantaget vill Erikshjälpen på detta sätt kunna mäta den faktiska förändringen som förväntas ha skett för barnen.

Inför starten av en insats görs normalt en förstudie, en s.k. "base line study" som beskriver hur situationen och behoven ser ut innan insatsen implementeras. Under insatsens gång och efter avslut följs resultaten upp och jämförs med förstudien. Denna utvärdering genomförs dels av Erikshjälpens egen personal och dels av oberoende konsulter och revisorer.

Vad vi åstadkommit så här långt

Erikshjälpen bedriver utvecklingsarbete tillsammans med partnerorganisationer i 17 länder, inklusive Sverige. För att ta del av vad vi åstadkommit inom vår programverksamhet se urklipp från Erikshjälpens årsberättelse 2022 samt programavdelning Sveriges verksamhetsberättelse 2022.

För att ta del av programavdelning Sveriges verksamhetsberättelse 2022 i sin helhet se erikshjalpen.se

Målsättning och resultat

Erikshjälpen arbetar i 17 länder inklusive Sverige, för att barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd ska bli tillgodosedda. Under 2022 har 123 internationella insatser varit pågående tillsammans med 76 lokala partnerorganisationer. I Sverige har ytterligare insatser genomförts bland annat i våra 5 framtidsverkstäder. Följande avsnitt visar några exempel på resultat som nåtts under 2022.

Barns rätt till utbildning – Sydsudan		
Situation i landet	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
Begränsningar och brister i tillgång till kvalitativ utbildning, för barn som lever i utsatthet i Sydsudan. Undermåliga och förfallna klassrum.	Att ge ökad tillgång till kvalitativ och inkluderande utbildning, genom att bland annat stötta två skolor får en 640 barn, från förskola upp till tredje klass.	Genom utbildning och stöd till skolorna, samt upprustning av klassrum har skolorna sett en ökning av antalet barn i skolan från ca 1 040 barn 2020 till ca 1 270 barn 2022. Barn som nu dagligen kommer till skolan har ökat med 20 procent, till 85 procent 2022. På samma sätt har lärarnas närvaro ökat till 70 procent 2022.
Begränsad kapacitet hos föräldrar, lärare och övergripande myndigheter att adressera barns rätt till utbildning.	Att föräldrar, lärare och övergripande myndigheter får en ökad kapacitet att säkerställa barns rätt till utbildning.	Föreningar med lärare och föräldrar har återupprättats med regelbundna möten och utvecklingsplaner för att förbättra skolmiljön. Föräldrar stöttar deras barn i skolarbetet genom att besöka skolorna och hjälper barnen med läxorna. Lärarna är bättre förberedda för lektioner och fysisk bestraffning har minskat.
Fattigdom och brist på handlingsfrihet och självkänsla bland unga flickor i Sydsudan. Flickor nekas utbildning och utsätts för barnäktenskap och social isolering, som skapar en ekonomisk utsatthet och brist på möjlighet att få jobb, vilket i sin tur förhindrar unga flickor från en säker och hälsosam övergång till att bli vuxen.	Att bidra till en förbättrad situation för 450 unga flickor och pojkar mellan 13 och 19 år genom bland annat yrkesutbildning och utbildning av andra livskunskaper för att stärka deras oberoende.	Ca 150 unga flickor och pojkar avslutade yrkesutbildning 2022 och har nu jobb. 35 unga flickor och pojkar har gått tillbaka till skolan för att avsluta sina studier. Unga flickor och pojkar har fått ökat självförtroende och pratar aktivt om sina rättigheter genom bland annat teaterföreläsningar. Det märks en tydligt förbättrad och lugn stämning bland de unga.
Pågående konflikter, bortförande av barn och skadliga traditionella sedvänjor har förhindrat barns skolgång i Warrap i Sydsudan.	Att barn i skolålder ska få en ökad tillgång till kvalitativ utbildning i en säker skolmiljö.	Särskilda kommittéer i byarna har skapats med målsättning att öka barns trygghet. Kommittéerna arbetar med att bland annat informera om barns rättigheter i skolorna, samt i de olika byarna. Detta har lett till en ökning av barn som nu går i skolan, med 5–10 procent.

Barns rätt till hälsa – Burkina Faso

Situation i landet	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
Luftvägsinfektioner, malaria och diarré är fortfarande de huvudsakliga orsakerna till svår sjukdom bland barn, samt till spädbarns- och barnadödlighet. Sjukdomar som genom vaccin och förebyggande åtgärder hade kunnat förhindras. Barnadödligheten, barn som dör före fem års ålder, är 8,2 procent.	Att förbättra barns hälsa genom tillgång till kvalitativ sjukvård och hälsoinformation.	I Arbolle i norra Burkina Faso har bland annat antalet fall av malaria minskat med 30 procent mellan 2021 och 2022. På samma sätt har antalet fall av diarré minskat med 9 procent. Detta genom förebyggande åtgärder, så som informationsinsatser om vad som är viktigt för att uppnå en god hälsa, barn själva som genom radiokampanjer och barnklubbar ger information till andra barn, samt genom att stärka familjers försörjning för att exempelvis kunna betala för läkarbesök och mediciner.
Faktorer som fattigdom, låg skolenärvaro, bristande information om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt tillgång till preventivmedel har lett till en hög andel av tidiga och ofrivilliga graviditeter. Mer än 16 procent av flickor mellan 15 och 19 år har redan fått sitt första barn och 13 procent av unga kvinnor mellan 20 och 24 år har redan fått tre barn. Andelen sexuellt överförbara sjukdomar är hög i och med låg andel som har tillgång till preventivmedel.	Att agera ansvarsfullt i dessa frågor genom att ge åldersanpassad utbildning, där ungdomar deltar och får information om sexuell och reproduktiv hälsa, samt vilka rättigheter de har.	I huvudstaden Ouagadougou har man nått ca 3 100 elever med information om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, exempelvis hur man förebygger tidiga och ofrivilliga graviditeter och sexuellt överförbara sjukdomar, samt information till unga flickor om hur man kan vidhålla god hygien vid mens. I Arbolle i norra Burkina Faso har en minskning skett av antalet tidiga graviditeter från ett genomsnitt på 13 fall per skola 2021 till ett genomsnitt på 4 fall per skola 2022. I Banfora och Toussiana i västra Burkina Faso nådde utbildningsinsatserna, ledda av ungdomar själva, 21 skolor och ca 2 100 elever. I Andematenga och Diapangou i östra Burkina Faso svarar 80 procent av de unga flickorna att de nu kan vidhålla en bättre hygien vid mens och upplever minskat stigma i jämförelse med 46 procent 2021.
Skolor i Burkina Faso upplever utmaningar med alkohol- och narkotikakonsumtion bland elever. Alkohol är det vanligaste, ca 34 procent, följt av tobak, 10 procent. Detta följs av sömntabletter, lugnande läkemedel samt andra narkotikapreparat.	Att informera barn om negativa hälsokonsekvenser till följd av alkohol- och narkotikakonsumtion, och agera utifrån noll-tolerans av dessa preparat. Att ansvariga myndigheter säkerställer att hälso- och sjukvård anpassas till behov för barn och ungdomar.	I Andematenga och Diapangou i östra Burkina Faso har kunskapen ökat bland barn och unga när det gäller negativa hälsokonsekvenser till följd av narkotikakonsumtion, från 35 procent 2021 till 65 procent 2022. Detta till följd av informationskampanjer genom barnklubbar, lärare, hälsoarbetare och särskilda radioprogram. En ökning ses också i huvudstaden Ouagadougou från 76 procent till 80 procent när det gäller kunskap om negativa hälsokonsekvenser kopplat till alkohol- och tobakskonsumtion.
Ökade oroligheter, konflikter och säkerhetsproblem i landet har lett till brist på mat. Undernäring hos barn har därmed blivit ett växande problem. 2018 uppmättes akut undernäring hos 8,4 procent av barn i områden som direkt påverkats av försämrat säkerhetsläge och humanitära kriser. 2021 hade detta ökat till mellan 11 och 19 procent i de områden som påverkats mest av den rådande säkerhetskrisen i landet.	Att ge barn tillgång till näringsrik mat och genom det vidhålla en bättre hälsa.	I Arbolle i norra Burkina Faso har en minskning av svår akut undernäring rapporterats från 2,02 procent till 1,97 procent. Andelen måttlig akut undernäring har minskat med 2,1 procentenheter från 6,29 procent 2021 till 4,19 procent 2022. Detta till följd av att man bland annat introducerat näringsberikad gröt, ökat jordbruksproduktionen och informerat hushåll om hur man bäst tar hand om sin skörd. I Andematenga och Diapangou i östra Burkina Faso har 106 barn tillfrisknat från svår eller måttlig undernäring. Detta genom tillsättande av särskilda kommittéer i byarna som tillsammans med sjukvårdspersonal fått utbildning och därmed tidigare och mer effektivt kunnat agera på aktuella fall.

Barns rätt till trygghet och skydd – Kambodja

Situation i landet	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
Barn i Kambodja, särskilt flickor, utsätts för övergrepp, utnyttjande och trafficking. Hälften av alla barn har någon gång utsatts för någon form av övergrepp från antingen en förälder, annan vårdnadshavare eller lärare. COVID-19-pandemin har ökat utsattheten för barn där fler barn exempelvis tvingats arbeta. Övergången till en mer digital närvaro har också lett till en ökning när det gäller utnyttjande av barn via nätet samt nätmobbing. Barn placeras på barnhem och liknande institutioner med stora risker kring både barnens egen utveckling och trygghet och skydd.	Att barn i Kambodja får uppleva trygghet och skydd i enlighet med sina rättigheter.	Ca 3 200 barn har nåtts av information när det gäller deras rättigheter och framförallt rätten till trygghet och skydd. Detta genom koordinerade insatser av utbildning och information genomförda av lärare, myndigheter, byledare eller personal tillhörande Erikshjälpens samarbetsorganisation. 96 barn har under 2022 räddats från bland annat sexuella övergrepp och trafficking. Barnen har fått säkrat boende, sjukvård, stöd att hantera sina trauman, rättsligt stöd samt utbildning och yrkesutbildning. Ca 300 ungdomar placerade på barnhem eller liknande institutioner har fått ta del av barn- och ungdomsklubbar där de fått information och kunskap om sina rättigheter, vart de kan vända sig för stöd och skydd, samt förberedelser inför att lämna barnhemmet eller institutionen. Ca 1000 barn som bor i områden drabbade av översämningar har fått utbildning och kunskap om sina rättigheter och hur de kan skydda sig vid en översvämning. Särskilt sårbara områden har upprättats, där barnen kan ha en trygg tillvaro även när översvämningar drabbar byn. Ca 850 barn i särskilt utsatta familjer och områden har fått direkt hjälp genom matpaket, skolmaterial, registrering och födelseattest. Detta för att förhindra att barn skiljs från sina föräldrar, placeras på barnhem eller annan institution, riskerar att hamna i trafficking eller behöver arbeta istället för att gå i skolan.
Barn och ungdomar har begränsad tillgång och möjlighet att uttrycka sina åsikter och få sin röst hörd i samhället. Detta gäller särskilt för barn som tillhör de mest utsatta grupperna så som barn med funktionsvariation, barn som lever i särskilt avlägsna områden samt barn tillhörande ursprungsbefolkning eller HBTQI. Det finns en uppfattning att barn inte har tillräcklig kunskap om viktiga ämnen för att kunna vara aktiva och delta på ett meningsfullt sätt.	Att barn får möjlighet att vara aktiva och påverka, för att säkerställa deras rätt till trygghet och skydd.	Ca 300 barn är aktiva i aktiviteter och åtgärder tillsammans med representanter från lokala myndigheter, rektorer, byledare och kyrkonätverk, som främjar och påskyndar strukturer i deras byar och som ökar deras trygghet och skydd. Detta görs bland annat genom kampanjer för att stärka familjer, hälsoinformation (exempelvis under COVID-19-pandemin), information om hur man kan vidhålla en god hygien vid mens samt deltagande i olika katastrofriskreducerande aktiviteter. 88 ungdomar som lämnat ett barnhem eller institution finns med i ett nätverk för ungdomar i samma situation, för fortsatt informationsutbyte och möjlighet att lära sig hur man kan ta sig an ett liv utanför barnhemmet eller institutionen. Inom nätverket jobbar man också med spargrupper för att minska den ekonomiska sårbarheten.

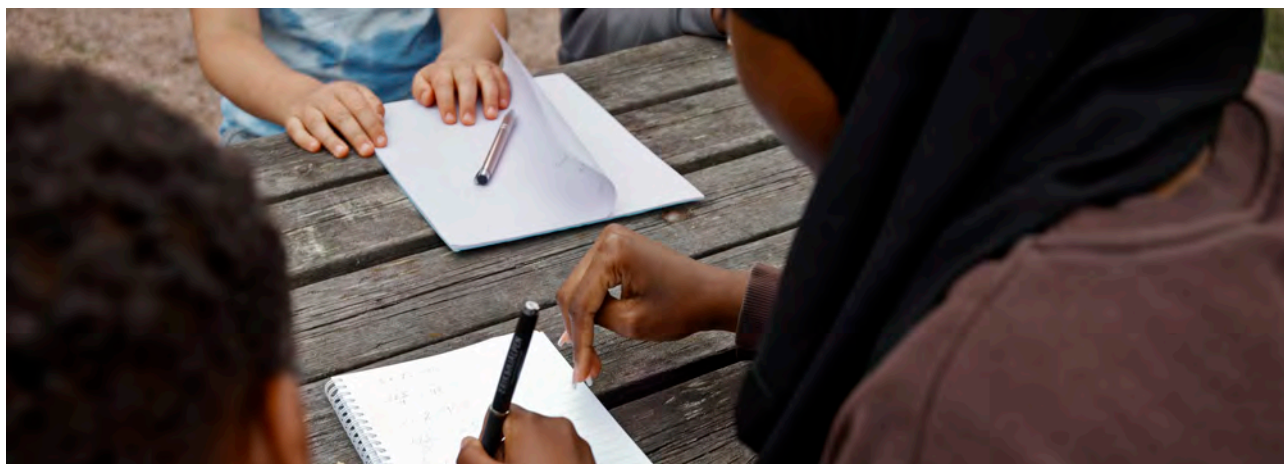
Barns rätt till trygghet och skydd – Kambodja

Situation i landet	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
Begränsad kapacitet hos myndigheter som arbetar med exempelvis socialförsäkringssystem på grund av underbemanning och brist på resurser. Detta i kombination med fattigdom kan leda till att föräldrar tvingas lämna sina barn för att jobba i ett annat land eller att barn placeras på barnhem eller institution, att barn tvingas bo och arbeta på gatan där de utsätts för risker när det gäller övergrepp, exploatering och trafficking. Det rättsliga systemet är inte anpassat för att hantera misstänkta fall av övergrepp mot barn där barn ofta får bristfälligt stöd och skydd.	Att myndigheter tar sitt ansvar för att säkra barns trygghet och skydd.	Erikshjälpens partnerorganisationer har under året arbetat med att stärka lokala myndigheter genom att bland annat upprättat rapporteringsrutiner på lokalnivå för att rapportera misstänkta fall där barn på olika sätt far illa eller riskerar att fara illa. Detta för att tidigare kunna upptäcka fall och tillsätta lämpliga åtgärder. Lokala polismyndigheter har upprättat mer barnvänliga rutiner vid misstänkta fall av övergrepp, även under rättegångar. I skolor har rektorer och lärare integrerat lektioner kring barns rättigheter, framförallt rätten till trygghet och skydd. Tillsammans med Erikshjälpens partnerorganisationer och lokala myndigheter kan direkt stöd ges till särskilt utsatta familjer för att förhindra att barn tvingas hoppa av skolan, avhopp kan leda till att barn tvingas in i äktenskap, utsätts för barnarbete eller trafficking. På nationell nivå arbetar Erikshjälpens partnerorganisationer tillsammans med andra civilsamhällesorganisationer och myndigheter för att säkerställa riktlinjer och krav för barnhem och liknande institutioner. De arbetar också med att stärka familjer för att undvika att barn placeras på barnhem eller liknande institution.
Ett flertal civilsamhällesorganisationer som arbetar med att förebygga och agera mot övergrepp, exploatering och trafficking saknar kapacitet i form av resurser och rutiner för att kunna säkra barns trygghet i deras verksamhet. Då det finns begränsad kunskap kring barns rättigheter, deltar inte föräldrar och traditionella och religiösa ledare tillräckligt aktivt och effektivt på bynivå, när det gäller aktiviteter som främjar barns trygghet och skydd.	Att ge vårdnadshavare, samhällen och civilsamhällesorganisationer tillräcklig kunskap och information för att främja barns trygghet och skydd.	En av Erikshjälpens partnerorganisationer arbetar på nationell nivå med en koalition på 53 andra civilsamhällesorganisationer för att stärka kapaciteten när det gäller barns trygghet och skydd. Detta för att vidare kunna påverka myndigheter att förbättra deras arbete och rutiner för att säkra barns trygghet och skydd. 37 grupper på bynivå har etablerats som inkluderar bland annat föräldrar, byledare och religiösa ledare och ungdomar. De får ökad kunskap och information om bland annat föräldraskap, barns rättigheter och barns delaktighet. De upprättar särskilda strategier och planer för att främja barns trygghet i deras by och samarbetar med lokala myndigheter.

Här följer några korta exempel på resultat från Erikshjälpens arbete i Sverige 2022 kopplat till barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd.

Barn har goda förutsättningar för att klara av skolan och har kunskap om sina rättigheter		
Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
Fullföljda studier är en av de viktigaste faktorerna för att unga ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden, få en egen inkomst och leva ett självständigt liv. Skolverkets rapporter och OECD-jämförelser visar dock att svensk skola inte är likvärdig, och att elevers socioekonomiska bakgrund har betydelse.	Att barn får uppleva att de har utökade förutsättningar att förbättra sin egen och andra barns tillgång till god utbildning och meningsfull fritid. Att barn får uppleva att de har förutsättningar att klara av skolan för att ta sig vidare i arbetslivet, utvecklas och nå sin fulla potential.	Erikshjälpens Framtidsverkstad har på 5 orter drivit studiestunder i samverkan med skola och andra aktörer. På studiestunderna har barn och unga gjort sina läxor eller fått stöd i att söka jobb eller välja utbildning. Hittills har studiestunderna haft 144 unika besökare vid 179 tillfällen. Barn som kommer dit uttrycker att Framtidsverkstadens lokal är deras hem där de kan plugga i lugn och ro.
Elever med föräldrar som är arbetslösa, låginkomsttagare eller socialbidragstagare är över-representerade bland dem som avbrutit sina gymnasiestudier. Det går också att se samband mellan avhopp och avsaknad av studietradition samt mellan ungas utländska bakgrund, skolgång och studieresultat.	Att moraliska skyldighetsbärare har ökad kunskap och förstärkt kapacitet att tillgodose barns rätt till god utbildning och meningsfull fritid.	I Uppsala och Motala arrangerar Erikshjälpens Framtidsverkstad träffar för föräldrar, där de kan öva på det svenska språket, prata om sin vardag, sitt område och inspireras av varandra. – Det händer saker mellan människor över en kopp kaffe och en bulle, säger en deltagare på Framtidsfikat i Motala.
I grundskolans läroplan ingår undervisning om barnkonventionen. I två år har dessutom konventionen varit svensk lag. Trots detta känner bara 25 procent av barnen till sina rättigheter och hur de kan använda dem enligt LUPP 2020 i Göteborgsregionen. Det saknas också uppgifter på hur väl barnen känner till de globala målen, men enligt Sidas rapport 2021 känner endast hälften av alla vuxna till de globala målen och det finns uttryck för att pedagoger är dåligt förberedda på att undervisa i hållbarhetsfrågor på ett tillräckligt nyanserat sätt.	Att legala skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att öka barns kunskap och deras förmåga att använda den gällande barns rättigheter, utifrån ett nationellt och globalt perspektiv och de globala hållbarhetsmålen. Att barn får uppleva en ökad kunskap om barns rättigheter ur ett nationellt och globalt perspektiv och utifrån de globala hållbarhetsmålen.	Genom Rafikis verksamhet har 370 pedagoger fortbildat sig i hur de kan undervisa om barnkonventionen och global hållbar utveckling, och samtidigt stärka en realistisk världsbild hos barnen. Rafikis digitala material har haft 25 500 besökare och filmerna 21 700 visningar. Totalt uppskattas Rafiki nå ut till ca 130 000 barn i Sverige.

Barn har tillgång till en meningsfull fritid

Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
Att ha en rik fritid där man blir en del av en positiv social gemenskap spelar stor roll för välmående, personliga relationer, utveckling av sociala kompetenser och den egna identiteten. Det är en förebyggande faktor mot utanförskap, destruktiva aktiviteter och kriminalitet. Idag ser vi dock att allt färre barn och unga är aktiva i någon förening. Särskilt stor är andelen i socioekonomiskt underprivilegerade områden.	Att barn får uppleva utökade möjligheter att utkräva ansvar och därmed få sin mänskliga rättighet till meningsfull fritid tillgodosedd.	I Erikshjälpens Framtidsverkstad Uppsala finns en tjejgrupp på cirka 9 unika deltagare som träffas varje vecka. Under en kväll pratade ledarna med tjejerna om vilka aktiviteter det skulle finnas för barn i området. För tjejerna var det viktigt att bara få träffas. De hade redan mycket omkring sig med skolarbete och att hjälpa till hemma. De var också ganska begränsade i att delta i aktiviteter efter skolan. Träffarna ger dem avkoppling och möjlighet att hitta på roliga saker tillsammans. Sedan gruppen startades har de träffats 27 gånger.
	Att barn upplever att de har utökade förutsättningar att förbättra sin egen och andra barns tillgång till god utbildning och en meningsfull fritid.	Under 2022 har Football For All i Vårby Gård anställt och utbildat 4 av sina unga i åldern 16–23, för att de ska verka som ledare och förebilder för de yngre barnen. De bidrar till en viktig verksamhet som mötte över 40 barn varje vecka.

Barn upplever god psykisk hälsa och välmående

Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
Under de senaste tjugo åren har den psykiska ohälsan bland barn och unga ökat. Kopplingen mellan delaktighet, inflytande och hälsa är tydlig. Om man upplever att man saknar möjlighet att påverka sina egna livsvillkor och utvecklingen i samhället i stort uppstår en känsla av utanförskap och maktlöshet, vilket bidrar till sämre hälsa. Barn som är delaktiga inom olika organisationer eller fritidsverksamheter känner en större tillit till samhället och en ökad känsla av inflytande över sin livssituation.	Att barn får uppleva att de har ökade förutsättningar att förbättra sin egen och andra barns psykiska hälsa och välmående. Att barn får uppleva att de har ökade möjligheter att utkräva ansvar och få sina mänskliga rättigheter avseende god psykisk hälsa och välmående tillgodosedda. Att moraliska skyldighetsbärare har ökad kunskap och förstärkt kapacitet att tillgodose barns rätt till god psykisk hälsa och välmående. Att legala skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att bidra till barns goda psykiska hälsa och välmående.	Under 2022 genomförde Solrosen, som ger stöd till barn med nära anhörig frihetsberövad, 229 stödsamtal i olika former varav 91 barn fick stöd. Samtalen syftar till att stötta och stärka individen och avlasta skuld och skam. Samtalskontakterna varar så länge man vill och behöver det. I de olika samtalsgrupper och aktiviteter som Erikshjälpen Framtidsverkstad haft på olika orter har barn fått mer kunskaper kring hälsa då detta varit ett återkommande tema. Erikshjälpen Framtidsverkstad har också erbjudit aktiviteter som till exempel dans utan krav på prestation, som i stället bygger på gemenskap vilket gynnar barnens välmående. – Jag pratar inte om mens och pinsamma saker med mina föräldrar. Jag lyssnar på vad du berättar och lyssnar på vad mina vänner frågar. Då har jag mer koll, berättar en tjej på 11 år i Erikshjälpen Framtidsverkstads fotbollsverksamhet. Under 2022 genomförde Solrosen 229 stödsamtal i olika former. Samtalen syftar till att stötta och stärka individen och avlasta skuld och skam. Samtalskontakterna varar så länge man vill och behöver dem. Genom kontakt med föräldrar på häkte, anstalt och frivård sprids informationen om Solrosens verksamhet vidare till deras familjer, som får möjlighet att söka stöd. På häktet i Göteborg genomfördes 121 individuella samtal. 143 klientsamtal och ett längre gruppsamtal genomfördes på anstalterna och inom frivården i Göteborgsområdet. Under våren uppmärksammade skolan och Erikshjälpen Framtidsverkstad Motala den ökade psykiska ohälsan bland några elever. Det resulterade i att kommunens fältsekreterare, tillsammans med framtidsverkstaden startade upp en samtalsgrupp för unga på högstadiet. Gruppen besöktes av åtta till tio barn i årskurs 7 till 9 och samtalen handlade om Hbtqi, vänskap, normer, hälsa, hopp och framtid. – Jag tycker det var jättebra, intressant och man kunde lära sig mycket, säger en av deltagarna. När Motala kommun fick veta att de hade missat att erbjuda fritidsaktiviteter till en målgrupp som glömts bort under en tid arrangerade de ett läger för dessa. Erikshjälpen Framtidsverkstad följde med som ledare tillsammans med flera kommunanställda som jobbar med ungdoms- och integrationsfrågor. Omkring 20 tjejer mellan 12 och 16 år deltog och för flera av dem var det första gången som de sov borta utan sina föräldrar.

Barn växer upp i trygga miljöer och bostadsområden

Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
Att få växa upp i ett tryggt och säkert bostadsområde är en central utgångspunkt för barns välmående och tilltro till sin egen framtid. Det bidrar till att barn kan utvecklas utifrån sina individuella personligheter och bli sociala, ansvarsfulla och aktivt bidragande samhällsmedborgare. För att skapa trygga uppväxtmiljöer och bostadsområden är det viktigt att utgå från barn och ungas egna behov och ge dem förutsättningar att delta.	Att barn får uppleva att de har ökade förutsättningar att förbättra sina egna och andra barns uppväxtmiljöer och bostadsområden.	I Motala har Erikshjälpens Framtidsverkstad tagit fram en ambassadörsutbildning tillsammans med Studieförbundet där unga ambassadörer anställts för att bland annat vara delaktiga i framtagandet av utbildningen. Erikshjälpens Framtidsverkstad har sett ett ökat engagemang från ambassadörernas sida, vilket vi tolkar som att när man äger kunskap om hur Sverige fungerar, känner att man även har en större makt över sitt eget liv och har möjlighet att hjälpa och vägleda andra.
Moraliska skyldighetsbärare, som till exempel föräldrar, är viktiga för att uppfylla barns rätt till en trygg uppväxt. För att moraliska skyldighetsbärare ska kunna fullfölja sitt ansvar behöver de kunskap om barns rättigheter samt förutsättningar och verktyg för att bidra. Dialoger och ett ökat samspel mellan generationer bidrar också till en tryggare, mer säker och bättre uppväxtmiljö för barn.	Att moraliska skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att bidra till trygga uppväxtmiljöer och bostadsområden.	Gruppen Mödrar och döttrar inom Erikshjälpens Framtidsverkstad anordnade en områdesfest på Ekön tillsammans med RF SISU, Bostadsstiftelsen Platen, Polisen och områdesambassadörerna där sport och musik varvades med arabisk mat, svenskt fika, pyssel och flera olika aktiviteter.
Legala skyldighetsbärare har ansvar för att tillgodose barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Detta är avgörande för att barn ska få växa upp i en trygg uppväxtmiljö. När legala skyldighetsbärare tar sitt ansvar och ger barn förutsättningar att delta i beslut som rör dem skapas möjlighet för barn att själva lyfta och lösa problem kopplade till sina egna bostadsområden.	Att legala skyldighetsbärare ger barn ökade förutsättningar att förbättra sina egna och andra barns uppväxtmiljöer och bostadsområden. Att legala skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att bidra till trygga uppväxtmiljöer och bostadsområden.	Stadsbyggnadsförvaltningen i Helsingborg har tagit kontakt med Erikshjälpens Framtidsverkstad för att vi jobbar med barns delaktighet. De uttryckte att de ville ha vår hjälp att fånga in ungas röster kring ombyggnation av området.

ERIKSHJÄLPEN

För barnen. Och världen de drömmer om.